

Hr. Per Stig Møller havde en gennemgang af fatwaen og en præcis påpegnings af, at hvis man ville lovgive, hvis man ville tage konsekvensen af fatwaens ulovlighed, kunne man også gøre det i Teheran. Og jeg synes, det er en vigtig og også seriøs påpegnings af, at hvis man vil, så kan man godt adskille religion og politik selv i et styre som det, vi kender i Teheran. Det er vigtigt at fastholde, og det er vigtigt at insistere på det, sådan som det internationale samfund og EU gør det, og sådan som vi må gøre det.

Hr. Jørgen Estrup havde en nøgtern og seriøs gennemgang af det historiske forløb og den aktuelle situation, og hr. Jørgen Estrup påpegede, at den daværende regering havde ære af at gøre Rushdies besøg muligt, men ikke havde ære af at holde sig uden for dialogen, og det er jeg enig i. Vi vil insistere på at se hr. Rushdie igen, hvis han ønsker det, med eller uden ny prismodtagelse. Danmarks dør skal være for alle, der bidrager til at bekæmpe fatwaen i ord og i handling.

Hr. Søren Søndergaard havde en meget spændende, meget engageret og, tror jeg, på mange punkter overordentlig præcis historisk gennemgang og analyse af det styre, vi nu kender: Hvordan det kom til magten, og hvordan det arbejder. Jeg kan kun anerkende det engagement, og jeg glæder mig som hr. Søren Søndergaard over, at vi nu går ind i en ny fase, hvor vi – vel at mærke naturligvis med de nødvendige nuancer og den nødvendige kritik – prøver at komme i dialog med grupper, som også selv er i en forandringsfase. Der er jo på oppositionssiden sket mange forandringer gennem de sidste 2-3 år. Vi kan nu se konturerne af et arbejde, der i langt, langt højere grad er synligt og tydeligt – ikke alene i ordene i papirerne, men også i handlingerne – når det gælder demokrati og kamp for menneskerettigheder.

Jeg vil godt sige tak til hr. Arne Melchior for påpegnings af, hvem det egentlig er, der er på anklagebænken i Iran, påpegnings af, at man kan adskille religion og politik, og påpegnings af, at den debat, vi har lige nu, er den mest centrale og den vigtigste, fordi den peger fremad, og fordi vi kan samle et så bredt flertal – måske os alle – om den linje, vi jo i grunden er enige om.

Tilbage står som en konklusion fra mig efter denne debat for det første på regeringens vegne en tilslutning til den dagsorden, der foreligger, og dernæst i virkeligheden en meget klar argumentation, som vi kan bruge i den efterfølgende

debat i dag. Debatten om Danmarks Iranpolitik i disse timer er én lang dokumentation af, at denne regering mindst af alle har haft nogen som helst politisk interesse i at foretage en aflysning eller en udskydelse eller en ændring af Salman Rushdies besøg i Danmark. Intet ville være lettere end at sidde advarsler overhørig, men det gjorde vi ikke. Denne debat har understreget i sig selv, at der ikke var politisk interesse i at ændre Salman Rushdies besøg, men at der var andre nødvendigheder, der gjorde, at vi måtte gøre det.

(Kort bemærkning).

Uffe Ellemann-Jensen (V):

Statsministeren har forsøgt også at gøre denne debat til en debat om den tidligere regerings Iranpolitik, i øvrigt sekunderet af Socialdemokratiets ordfører. Statsministeren prøver at fremstille det, som om der var en skillelinje i dansk Iranpolitik i forbindelse med regerings-skiftet i januar 1993. Han påstår, at den tidligere regerings politik ikke var synlig og hørbar, han anvender udtryk som hykleri – om end med stor ulyst må vi forstå – og vi får en række moraliserende bemærkninger. Derfor er der et par ting, der lige skal sættes på plads.

Den Iranpolitik, vi førte i sommeren 1992, var der rimelig bred enighed om, og det var i hvert fald ikke fra Socialdemokratiet, der kom ønsker om en forandring. Vi troede dengang på det, vi kaldte det stille diplomati. Det har siden vist sig, at det ikke førte til det resultat, vi havde håbet på, men vi troede på det, og det stille diplomati og den kritiske dialog er jo noget, der først er opgivet senere. Som sagt: Havde vi vidst i dag, hvordan tingene gik, kunne jeg da også ærgre mig over, at jeg ikke så Salman Rushdie dengang, men det gjorde vi ikke, fordi det var et led i det stille diplomati at undlade den type tomme demonstrationer. Men stik imod stærke ønsker og stærke opfordringer fra mange sider tog vi initiativ til at skabe den sikkerhed, som gjorde det muligt for Salman Rushdie at komme til Danmark.

Statsministeren smiler nu, men det tror jeg ikke han gør, når jeg nu fortæller ham, at det såmænd ikke var fetaintresser, der spillede en stor rolle dengang. Nej, de stærkeste protester og advarsler kom såmænd fra personer med forbindelse til en industrivirksomhed i en af Socialdemokratiets traditionelle højborges, for det var dér, der var store eksportinteresser på spil dengang. Så hold op med den påstand om fetaen!